

בבא בתרא יח
עניין: הרחקות שכנים

שו"ת הרא"ש סי' קח, י

צכדי שלא יזיק. והמדקדק צפרק לא יחפור דשיערו חכמים ככל דצר ודצר לפי מה שראוי [* להזיק, והיכא שידוע קצב וסכום עד היכן ראוין להזיק כתצו השיעורים והיכא שאין ידוע כתצו צכדי שלא יזיק, כדחתנן¹⁵ ומרחיק מנטיעותיו של חצרו ומנירו צכדי שלא יזיק, כי דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום והקפידה תורה שלא יעשה אדם צחוך שלו דצר הגורם היזק לחצרו. ואמרו חכמים שלכל דצר מועיל חזקה מלבד לזקין גדולים, ולהכי דקדקו הגאונים לומר שרי

חזון אי"ש ב"ב יא, א

א) "ז ב' הבא לסמוך צלד המילר אצוי אמר סומך כו, נראה דענין קביעות ההרחקות נמסרה לחכמים, כי לעולם אין שימושי בני אדם מלעמלמים כל אחד בחלקו, כי החופר צור צלד המלר משמש קרקע של חצרו לו לכותל, והנוטע חילן שרשיו נכנסין לחצרו וכן בחלונות וכן בכל ההרחקות השנויות, ונלטינו שחכמים ישקלו הדברים כפי הראוי והנכון לפי עצב העולם, ומה שראו חכמים להחיר ע"כ משועבד חלק שמעון לראובן לחשמיש זה, ואם הוא מוחה צו באלמות נגד הדין, הרי זה כמיקו בגרמא והוא אצריהו דגזל, ומה שאסרו חכמים אם ראוין עושה באלמות הרי זה מויק לחצרו.

חזון אי"ש ב"ב יד, יג

ונראה דענין גירי עיקרו צשיקול הדעת על מי למנוע את ההיזק שהרי אם אדם יכנס לחצר חצרו ויעט חילן שהשרשים חיקו את צורו או יעשה כרישין אלל הצללים וחרדל אלל דבורים או ישפוך מים בעליתו שירדו לציחו ודאי הוי צכלל מויק בגרמא, אלל כשעושה צחוך שלו וזהו השמישו חין על זה שם מויק, וצוה אריך לשקול צפלם אחיה דצר הוא צזכות המויק ואחיה דצר הוא צזכות הניחה ואמרו דאם הנמיה קופלת צבדי דנקיט את